

Анастасія ПАРИЦЬКА

ЗВО спеціальності 241 Готельний і ресторанна справа
Державного торговельно-економічного університету
м.Київ, Україна

*Науковий керівник –старший викладач кафедри обліку та
оподаткування
Державного торговельно-економічного університету*
Михайло КУЗУБ

ПРОГРАМИ ДЛЯ АВТОМАТИЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В ЗАКЛАДАХ ОБСЛУГОВУВАННЯ

Повномасштабне вторгнення в Україну загострило проблему використання російських програм в українському бізнесі. До 2023 року такі програми, як 1С:Бухгалтерія, 1С:Предприятие, Мій Склад, Проф:ГРБС, Консультант+ були широко поширені, особливо серед малого та середнього бізнесу.

У 2023 році Наказом Президента України №227/2023 було введено заборону на використання російських програм в державному секторі. Це стало першим кроком до кібербезпеки та економічної незалежності країни у сфері бухгалтерського обліку. Проте, приватні підприємства й надалі продовжують вільно використовувати російське ПЗ, що робить їх вразливими до кібератак та шкодить українській економіці.

Законопроектом №10186 "Про заборону продажу на території України програмного забезпечення (електронних поставок) для податкового та бухгалтерського обліку, при створенні якого використано програмний код, написаний мовою країни-агресора", який перебуває на розгляді Верховної Ради, пропонується заборона на продаж програмного забезпечення 1С на території України та встановлення штрафів за порушення цієї заборони - 1000 мінімальних зарплат (6,7 млн грн) за перше порушення; 2000 мінімальних зарплат (13,4 млн грн) за повторне порушення протягом року.

Важливо зазначити, що законопроект №10186 ще не прийнятий, тому наразі він не має юридичної сили. Хоча прямої законодавчої заборони на

використання ІС в приватному секторі немає, Уряд України рекомендує підприємствам відмовитися від використання російського ПЗ, в тому числі ІС. Це пов'язано з тими ж міркуваннями кібербезпеки та економічної незалежності, що й в держсекторі. Дана робота пропонує альтернативи використанню російських програм в українському бізнесі, які допоможуть зберегти інформаційну безпеку та підтримати вітчизняний продукт.

Сучасні реалії ведення бізнесу в Україні вимагають пошуку якісного продукту та заміни монополіста рішень для автоматизації бізнесу таких як ІС та ВАС. Варто взяти до уваги, що поруч із цим, зміна програмного продукту вимагає й адаптацію персоналу, переорієнтацію на нові стандарти ведення обліку. Саме опір змінам, який чинять працівники, вартість аналогів програмних продуктів найбільше стримує власників бізнесу до пошуку альтернатив звичних та уже морально застарілих програм.

В Україні існують професійні рішення для заміни продуктів країни-агресора, які допоможуть знайти рішення, що повністю задовольнить потреби бізнесу. У даній роботі розглянуто можливості швидкого та безболісного переходу на українські програмні продукти та аналіз основних функціональних можливостей та характеристик цих продуктів. Результати дослідження можуть бути використані для розробки стратегії переходу українського бізнесу на вітчизняні програмні продукти.

Управлінська діяльність базується на інформаційному забезпеченні, яке переважно забезпечує облік, а тому роль системи бухгалтерського обліку в управлінській системі є визначальною. Ефективним напрямком удосконалення управління діяльністю підприємства є впровадження сучасних інформаційних систем, що забезпечують оперативність, якість, надійність процесів збору, обробки і зберігання інформації та оптимізацію роботи управлінського персоналу підприємства. Автоматизація бізнес-процесів підприємства є невід'ємною частиною та запорукою його розвитку у сучасному динамічному бізнес-середовищі. Програмні рішення дозволяють комплексно та гнучко

підходити до посилення конкурентних позицій та зберігати унікальність суб'єкта господарювання.

Інформаційними системами бухгалтерського обліку є програмні продукти, призначені для автоматизації вирішення як індивідуальних, так і комплексних бухгалтерських задач для виконання планування, моніторингу, аналізу, управління та прийняття управлінських рішень.

Програмне забезпечення таке ж важливе для бухгалтерського обліку підприємства як організація облікового процесу, наявність висококваліфікованих працівників, система документообігу та ін. [3]

Перевагами автоматизації є те, що сучасні комп'ютерні засоби дозволяють значно полегшити виконання завдань для бухгалтерів, знизити трудомісткість окремих операцій, скоротити кількість помилок при складанні первинних документів, терміново отримувати необхідну інформацію та автоматизувати весь процес обліку підприємства. Автоматизація та осучаснення системи бухгалтерського обліку підприємствами дає можливість масштабування як на локальному рівні, так і здійснити прорив на міжнародну арену. Впровадження нових технологій в обліку показує, що заклад ефективно функціонує, а його керівництво іде в ногу із часом, щоб підвищити конкурентоспроможність підприємства та вивести його на вищий рівень [5, с.11].

Сучасні реалії ведення бізнесу в Україні вимагають пошуку альтернативного продукту та заміни рішень для автоматизації бухгалтерського обліку в закладах обслуговування, таких як «1С» та «BAS». Це вимагає заміни програмного продукту та навчання персоналу роботи з ним.

Чітко налагоджені та найбільш доцільно підібрані програмні продукти для автоматизації бухгалтерського обліку в закладах обслуговування забезпечують систематизовану організацію облікового процесу та найвищу ефективність управління підприємством в цілому.

На ринку комп'ютерних облікових програм наразі найбільшою популярністю користуються наступні програмні продукти-альтернативи розроблені в Україні:

«Дебет Плюс» – українська компанія-розробник програмного забезпечення для автоматизації бухгалтерського, оперативного та фінансового обліку. Загалом, «Дебет Плюс» є схожою за функціоналом до «1С Підприємство», тому підприємці, що до початку повномасштабного вторгнення використовували російську «1С», з радістю замінили її вітчизняним «Дебет Плюс». Система управління підприємством «Дебет Плюс» має модульну структуру, що надає можливість замовнику підібрати оптимальний комплект поставки, з функціональністю, що відповідає потребам підприємства. Спеціально розроблені конфігурації програмного комплексу «Дебет Плюс» дозволяють використовувати його для автоматизації готелів і ресторанів [3].

Dilovod - сучасне рішення для онлайн-бухгалтерії з електронною звітністю для всіх систем оподаткування. Хороший варіант для невеликих сервісних, торгових чи виробничих компаній. Рішення для автоматизації Dilovod позиціонується як український онлайн-сервіс для ведення управлінського, бухгалтерського обліку та складання звітності. Розробники стверджують, що Dilovod спрощує роботу підприємців та бухгалтерів, робить її більш ефективною, допомагаючи тим самим звільнити час і зберегти баланс між роботою та особистим життям. Представлено функціонал ведення обліку як фізичних, так і юридичних осіб, зокрема для таких для таких елементів сфери обслуговування, як магазинів одягу, магазинів продуктів, інтернет-магазинів, виробництв, підприємств з надання професійних послуг, салонів, кафе та ресторанів. Доступний широкий вибір тарифних планів, які включають набір потрібного функціоналу за відповідну плату, а також додаткові інтеграції з логістичними компаніями, банками, інтернет-майданчиками тощо.

BOOKKEEPER – сучасна онлайн бухгалтерія, що дозволяє вести облік діяльності, складати та подавати звітність підприємств і ФОП всіх систем оподаткування та неприбуткових організацій з будь-якого пристрою. В сервісі для ведення бухгалтерії онлайн реалізований функціонал для вирішення актуальних задач малого та середнього бізнесу. За допомогою віддаленої бухгалтерії кожен користувач зможе самостійно скласти необхідні операції та

розрахунки, вести оперативний облік торгівлі, сформувати регламентовані звіти та подати електронну звітність. Інтегрується з Приват-24, забезпечує прискорення документообігу між бухгалтером та контрагентами. Допомагає вести оперативний й податковий облік ФОП, відстежувати оборот коштів та товарів. Податкові звіти складаються програмою автоматично, банківські виписки можна завантажити у форматі DBF. Присутні операції обліку: продажі та придбання, запаси та виробництво, каса та банк, розрахунки по зарплаті та за договорами ЦПХ, необоротні активи, ЗЕД.

A5 ERP дозволяє керувати бухгалтерією та обліком персоналу через браузер, також відома й поширена альтернатива «1С». Компанія A5 Systems розробляє рішення для автоматизації бухгалтерського та фінансового обліку, управління бізнес-процесами, а також для комплексного ведення кадрових питань компанії. Представлена лінійкою програмних продуктів A5 Зарплата (автоматизація розрахунку зарплати, виплат і звітності відповідно до календаря бухгалтера), A5 Персонал (включає в себе повний цикл процесів управління персоналом та електронний кадровий документообіг) та A5 Бухгалтерія (комплексна автоматизація всіх ділянок бухгалтерського обліку, відповідно до вимог українського законодавства). Програмний продукт задовольнить потреби ведення бухгалтерського і кадрового обліку.

«MASTER:Бухгалтерія» – комплексний модуль для автоматизації обліку на малих та середніх підприємствах, а також бюджетних установах. Програма інтегрується з клієнт-банком, що спрощує проведення операцій за рахунками. Доступне ведення обліку реалізації, придбання, залишків на складі, фактичних витрат на виробництво. Фінансові звіти формуються автоматично. Інтерфейс налаштовується користувачем індивідуально. Однією з переваг «MASTER:Бухгалтерія» є поєднання усіх напрямів обліку в одній програмі, для всіх даних в усіх модулях існує єдина інформаційна база, що водночас гарантує цілісність інформації. Усі модулі програми є інтегрованими в єдину систему за налаштуванням, і потреба в передачі будь-яких даних відсутня. Систему

захищено від помилок, втрати важливої інформації та впливу людського фактора.

«MASTER:Бухгалтерія» є продуктом компанії IT-Enterprise, яка працює з 1987 року, має клієнтів і партнерів в різних країнах Європи, Америки, Азії. В Україні співпрацює із провідними компаніями, зокрема МХП, Megogo, Укрнафта, Епіцентр К, Roshen, Ferrexpo, Укрпошта.

MASTER:HoReCa має зручний функціонал, розроблений під потреби готельно-ресторанного бізнесу, відповідає вимогам чинного законодавства та має широкі можливості використання.

Галузеве рішення складається із базового програмного продукту MASTER:Бухгалтерія та функціональних розширень — Готельний комплекс і Ресторанний комплекс. Функціональні розширення технічно реалізовано через інтеграцію – додатки-конектори із програмними продуктами для управління відповідним типом бізнесу.

Наведений список облікових програмних продуктів не є вичерпним, на українському ринку представлено набагато більше програмних продуктів для ведення обліку. Нині на ринку програмного забезпечення існує безліч автоматизованих інформаційних систем, котрі задовольняють вимоги найвибагливіших користувачів у секторі HoReCa та багатьох інших галузей українського бізнесу.

Можна підсумувати, що в сучасних умовах формування цифрової економіки в Україні значення ефективності впровадження інформаційних технологій і автоматизації бухгалтерського та фінансового обліку суб'єктами підприємницької діяльності досягло гідного рівня. На сьогоднішній день інформаційні технології відіграють важливу роль у бухгалтерській діяльності, охоплюють різноманітні сторони бухгалтерського обліку й наділені значними перевагами у порівнянні з закордонним програмним забезпеченням та ручними методами. Наразі підприємства отримали широкі можливості у веденні бухгалтерського та фінансового обліку, іти в ногу із часом та оптимізувати

власну діяльність, робити вклад у власний розвиток та економіку своєї держави в цілому.

Список використаних джерел:

1. Данченко О. Б., Бедрій Д. І., Семко О. В. Огляд інформаційних технологій управління бізнес-процесами в організаціях. *Управління розвитком складних систем*. 2020. № 44. С. 20–26.

2. Дяків О. П. Використання інноваційних технології в управлінні персоналом. Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України. 2022. Вип. 27. С. 49–57.

3. Кривецький І. Альтернатива 1С в Україні: огляд українських та іноземних аналогів. URL: <https://www.oneservice-consulting.com/alternatyva-1c-v-ukraini-ogljad-ukrainskyh-ta-inozemnyh-analogiv>

4. Грибовська Ю. М., Кононенко Ж. А. Застосування інформаційних систем в управлінні підприємством. *Економіка та суспільство*. 2023. № 47. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2171/2098> (дата звернення: 17.10.2023).

5. Плекан М. В., Гайдучок Т. С., Головчак Г. В. Переваги та недоліки програм автоматизації бухгалтерського обліку. *Економічна наука*. 2020. № 23. С. 10–15.

6. Пономарьова Т. В., Матюшко, М. М. Аналіз програмних продуктів, які використовуються для автоматизації бухгалтерського обліку суб'єктами підприємницької діяльності. *Соціальна економіка*, 2021. № 62, С.148-155.

Олексій АЛЬБЕЩЕНКО

канд. екон. наук, докторант

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ТА РОЗВИТКОМ ТУРИСТИЧНО-ГОТЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ

У процесі управління розвитком туристично-готельного підприємництва в територіальних громадах України в умовах реформ децентралізації та Європейської інтеграції значна особлива увага приділяється інноваційно-інвестиційним процесам. Фінансове забезпечення інноваційно-інвестиційної